

Energētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

14.08.2025

Nr. 10.2/39/2025

Lēmums

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Balvu novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90009115622, juridiskā adrese: Bērzpils iela 1A, Balvi, Balvu novads, LV – 4501, e – pasts: dome@balvi.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “Reģionālie projekti”, reģistrācijas Nr. 40003404474, juridiskā adrese: Rūpniecības iela 32b-2, Rīga, LV–1045, e – pasts: birojs@rp.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālplānojums nekustamā īpašuma Tautas ielā 3A (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 3815 001 0225) daļai, Viļakā, Balvu novadā (turpmāk – Lokālplānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2025. gada 7. augusta vēstule Nr. 25-82-e “Par iesnieguma iesniegšanu saistībā ar plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu” un tai pievienotais iesniegums “Par plānošanas dokumenta lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu un teritorijas plānojuma grozīšanu nekustamajā īpašumā Tautas ielā 3A, Viļakā, Balvu novadā”¹ (turpmāk – Iesniegums), Balvu novada domes 2025. gada 24. aprīļa lēmums Nr. 160 (Protokols Nr. 8, 12.§) “Par lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu un teritorijas plānojuma grozīšanu nekustamajā īpašumā Tautas ielā 3A, Viļakā, Balvu novadā” (turpmāk – Lēmums) un Darba uzdevums “Lokālplānojuma izstrādei teritorijas plānojuma grozījumiem Tautas ielā 3A, Viļakā, Balvu novadā, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3815 001 0225 daļai” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) 2025. gada 31. jūlija vēstule Nr. 11.2/AP/6858/2025 “Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu lokālplānojumam”, Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2025. gada 21. jūlija vēstule Nr. 4.8/4588/2025-N “Par nosacījumu sniegšanu lokālplānojuma izstrādei īpašumam Tautas ielā 3A, Viļakā” un Veselības inspekcijas 2025. gada 17. jūlija vēstule Nr. 1.7.8.-1./716 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”.

Plānošanas dokumenta Sagatavotājas viedoklis:

Sagatavotāja uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), ņemot vērā konsultēšanās ar institūcijām

¹ Reģistrācijas Nr. 10.1/2857/2025-S.

rezultātus un normatīvajos aktos izvirzītās prasības, institūciju izsniegtajos nosacījumos izvirzītās prasības, kuras ievērojamas Lokālpārvaldes izstrādē.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai² – Enerģētikas un vides aģentūrai (turpmāk – Aģentūra)³ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Aģentūra pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2025. gada 7. augustā Aģentūrā saņemta Sagatavotājas 2025. gada 7. augusta vēstule Nr. 25-82-e “Par iesnieguma iesniegšanu saistībā ar plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu” un Iesniegums, ar kuru Sagatavotāja informē par Lokālpārvaldes izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Lokālpārvaldes risinājumi tiek izstrādāti saskaņā ar Balvu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju no 2022. gada⁴ (turpmāk – Stratēģija) un Viļakas novada⁵ teritorijas plānojumu 2012. – 2024. gadam⁶ (turpmāk – Teritorijas plānojums). Teritorijas plānojuma grozījumi paredzēti, lai Lokālpārvaldes teritorijā radītu priekšnoteikumus EKO laukuma izveidei.
 - 2.2. Lokālpārvaldes teritorija ietver zemes vienības Tautas ielā 3A (kadastra apzīmējums 3815 001 0225) (turpmāk – Zemes vienība) daļu ~1900 m² platībā. Zemes vienības kopējā platība ir 3,9005 ha.
 - 2.3. Lokālpārvaldes izstrādes mērķis ir grozīt spēkā esošajā Teritorijas plānojumā Lokālpārvaldes teritorijai noteikto funkcionālo zonējumu “Labiekārtotas zaļās zonas teritorija” un “Savrupmāju apbūves teritorija”, nosakot teritorijā funkcionālo zonējumu “Tehniskās apbūves teritorija (TA)” ar pielāgotiem izmantošanas veidiem atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumos Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) atļauto izmantošanu, kas pieļautu EKO laukuma izveidi (nodrošinot papīru saturošu atkritumu, metālu saturošu atkritumu, plastmasu saturošu atkritumu un stiklu saturošu atkritumu dalītu savākšanu).
 - 2.4. Atbilstoši Iesniegumam Lokālpārvaldes teritorijā plānotās darbības neatbilst Likuma 1. un 2. pielikumā paredzētajām darbībām.
 - 2.5. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “OZOLS” pieejamo informāciju, Lokālpārvaldes teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (turpmāk – ĪADT) vai mikroliegumā, tajā nav reģistrētas īpaši aizsargājamo

² Likuma 6. panta pirmā daļa.

³ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju”, ar 01.02.2025. reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru.

⁴ Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis#document_23321.

⁵ Līdz 2021. gada 30. jūnijam Lokālpārvaldes teritorija atradās Viļakas novada administratīvajā teritorijā.

⁶ Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis#document_182.

sugu atradnes, īpaši aizsargājami biotopi vai dižkoki. Tuvākais ES nozīmes Latvijā īpaši aizsargājams biotops atrodas ~ 619 m attālumā.

- 2.6. Atbilstoši Darba uzdevumam Lokālplānojuma izstrādi nepieciešams pamatot ar Stratēģijā noteikto un izstrādāt atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam.
3. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Aģentūrā. Aģentūrā iesniegti šādi konsultāciju rezultāti:
 - 3.1. Dienesta 2025. gada 31. jūlija vēstule Nr. 11.2/AP/6858/2025 “Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu lokālplānojumam”. Dienesta vērtējumā plānošanas dokumentam nebūtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, jo, ņemot vērā Lokālplānojuma izstrādes mērķi un apjomu, nav paredzama būtiska ietekme uz vidi, ja tiks ievēroti Dienesta nosacījumi, kas publicēti Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā: https://tapis.gov.lv/tapis/lv/requirement_request_projects/6722_357.
 - 3.2. DAP administrācijas 2025. gada 21. jūlija vēstule Nr. 4.8/4588/2025-N “Par nosacījumu sniegšanu lokālplānojuma izstrādei īpašumam Tautas ielā 3A, Viļakā”. Atbilstoši Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” iekļautajai informācijai, Lokālplānojuma teritorija neatrodas ĪADT vai mikroliegumā, tajā nav reģistrētas īpaši aizsargājamo sugu atradnes, īpaši aizsargājami biotopi vai dižkoki. Tuvākais ES nozīmes Latvijā īpaši aizsargājams biotops atrodas ~ 619 m attālumā. DAP administrācija savas kompetences ietvaros uzskata, ka Lokālplānojumam var nepiemērot Stratēģisko novērtējumu, jo Lokālplānojuma īstenošanai nav paredzama būtiska negatīva ietekme uz ĪADT, īpaši aizsargājamiem biotopiem vai sugām.
 - 3.3. Veselības inspekcijas 2025. gada 17. jūlija vēstule Nr. 1.7.8.-1./716 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”. Veselības inspekcija, izvērtējot Lokālplānojuma īstenošanas jomu un teritoriju, kuru varētu ietekmēt plānošanas dokumenta realizācija, un saskaņā ar Likuma 4. panta prasībām, uzskata par iespējamu nepiemērot Stratēģiskā novērtējuma procedūru Lokālplānojuma izstrādei, jo Lokālplānojuma īstenošanas rezultātā nav plānotas darbības, kas atbilst Likuma 1. vai 2. pielikumam.
4. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējot esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Aģentūra konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.
 - 4.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai

ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.

- 4.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 4.3. Atbilstoši Darba uzdevumam Lokālplānojuma izstrāde uzsākta ar mērķi veikt grozījumus Teritorijas plānojumā, lai Lokālplānojuma teritorijā radītu priekšnoteikumus EKO laukuma izveidei (nodrošinot papīru saturošu atkritumu, metālu saturošu atkritumu, plastmasu saturošu atkritumu un stiklu saturošu atkritumu dalītu savākšanu). Lai īstenotu plānoto ieceri, ar Lokālplānojuma risinājumiem paredzēts mainīt Teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu “Labiekārtotas zaļās zonas teritorija” un “Savrupmāju apbūves teritorija”, nosakot teritorijā funkcionālo zonējumu “Tehniskās apbūves teritorija (TA)” atbilstoši Noteikumu Nr. 240 atļautajai izmantošanai. Saskaņā ar Iesniegumu secināms, ka ar plānotajām izmaiņām teritorijas turpmākajā attīstībā Lokālplānojuma teritorijā netiek plānotas Likuma 1. un 2. pielikuma darbību īstenošana (tas neizriet arī no Darba uzdevuma), līdz ar to nav sagaidāma būtiska un nozīmīga vides problēmu aktualizēšanās, pie nosacījuma, ka, izstrādājot un īstenojot Lokālplānojumu, tiks ievērotas Darba uzdevumā izvirzītās prasības un institūciju nosacījumi, kā arī spēkā esošie normatīvie akti (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 4.4. Aģentūra konstatē, ka Lokālplānojuma teritorija atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmas “OZOLS” informācijai neatrodas ĪADT, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) teritorijā, kā arī mikroliegumu platībās. Līdz ar to Lokālplānojums neattiecas uz plānošanas dokumentiem, kas var ietekmēt Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) (Likuma 4. panta trešās daļas 2. punkts).
- 4.5. Aģentūra secina, ka ar Lokālplānojuma risinājumiem ir nepieciešams identificēt potenciālās attīstības ieceres un esošās izmantošanas konfliktu teritorijas un piedāvāt risinājumus to mazināšanai, tai skaitā risinājumus ietekmju mazināšanai uz Lokālplānojuma teritorijai piegulošajām zemes vienībām, kur ir esoša dzīvojamā apbūve un noteikts funkcionālais zonējums “Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS)”, ievērojot ierobežojumus (piemēram, buferzonas, teritorijas labiekārtošanas, piebraucamo ceļu un stāvvietu teritorijas attālums no Lokālplānojuma teritorijas robežas, augstuma ierobežojumus u.c.). Tāpat Aģentūra ņem vērā, ka cita veida vides problēmjautājumus paredzēts ņemt vērā, izpildot institūciju izvirzītos nosacījumus ietekmes uz vidi mazināšanai / novēršanai. Ņemot vērā minēto, nav sagaidāms, ka Lokālplānojuma realizēšana varētu būt saistīta ar tik nozīmīgām vides problēmām un ietekmēm (Likuma 23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a” – “e” apakšpunkts), kas pamatotu Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību.
- 4.6. Aģentūra šā lēmuma pieņemšanā ņem vērā, ka Lokālplānojuma izstrādātājiem ir saistoši normatīvie akti, t.sk. teritorijas plānošanas un vides aizsardzības jomā piesārņojuma un citu negatīvu faktoru novēršanai, notekūdeņu un atkritumu apsaimniekošanai, transporta infrastruktūras risinājumu plānošanai. Aģentūra secina, ka pastāv mehānismi, ar kādiem

iespējams nodrošināt negatīvas ietekmes savlaicīgu mazināšanu, lai nepieļautu būtisku negatīvas ietekmes uz vidi izveidošanos. Tādējādi, izpildot normatīvo aktu prasības, kā arī institūciju izvirzītos nosacījumus, Aģentūras ieskatā nav sagaidāms, ka Lokālplānojuma teritorijā varētu tikt aktualizētas tik būtiskas ar vides piesārņojumu vai kaitējumu saistītas vides problēmas (Likuma 23.² panta 2. punkta “d” un “e” apakšpunkts), lai Lokālplānojumam piemērotu Stratēģiskā novērtējuma procedūru.

- 4.7. Vadoties no pašlaik pieejamās informācijas par plānošanas dokumenta izstrādes mērķi un plānoto teritorijas attīstības risinājumu, nav uzskatāms par samērīgu un nepieciešamu plānošanas dokumentam veikt Stratēģisko novērtējumu, ņemot vērā iepriekš minētos Aģentūras secinājumus, kā arī to nenoteic spēkā esošie normatīvie akti, un tās nepieciešamība neizriet no Likuma 23.² panta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritēriju noteiktajiem nosacījumiem, turklāt Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību nav izvirzījušas arī DAP administrācija, Veselības inspekcija un Dienests.
5. Līdz ar to Aģentūra, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23.² panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams, ja tiek ievēroti iepriekš minētie nosacījumi.
6. Vienaļikus Aģentūra vērš Izstrādātājas un Sagatavotājas uzmanību, ka šis Aģentūras lēmums tiek izsniegts ar nosacījumu, ka Lokālplānojuma risinājumos tiks atļauta tikai EKO laukuma izveide (nodrošinot papīru saturošu atkritumu, metālu saturošu atkritumu, plastmasu saturošu atkritumu un stiklu saturošu atkritumu dalītu savākšanu), kas nerada būtisku piesārņojumu. Ja plānošanas dokumenta izstrādes gaitā Lokālplānojuma TIAN tiek noteikti teritorijas izmantošanas veidi vai tiek identificētas / plānotas darbības, kas saistītas ar Likuma 1. un 2. pielikumā iekļauto darbību īstenošanu (piemēram, Likuma 2. pielikuma 11. punkta 11. apakšpunkta darbība: bīstamo atkritumu šķirošanas laukuma izveide), Izstrādātājai / Sagatavotājai atkārtoti jākonsultējas ar Dienestu un Veselības inspekciju par nosacījumiem un Stratēģiskā novērtējuma procedūras nepieciešamību.

Piemērotās tiesību normas:

- Aizsargjoslu likums.
- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Likuma 23.² pantā noteiktajiem stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamības kritērijiem un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Aģentūra atbilstoši Likuma 23.³ panta 1. punktam secina, ka konkrētajā gadījumā plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālpilnojumam nekustamā īpašuma Tautas ielā 3A (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 3815 001 0225) daļai, Viļakā, Balvu novadā.

Direktore

D. Avdejanova

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Daina Dzeguze 67770826
Daina.Dzeguze@eva.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Balvu novada pašvaldībai, E.Adresē.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, E.Adresē.
3. SIA "Reģionālie projekti", e – pasts: birojs@rp.lv.